ఆంధ్రపత్రిక ★ సారస్వతానుబంధం

1952 సం॥ మార్చి 23-వ తేదీ, ఆదివారము

ప్రజానగరం

శ్రీ ద్రోణంరాజు కృష్ణమోహన్

వ్యక్తి: (తిలుపుకొడుతూ) తిలుపు తియ్యండి...తిలుపు...తిలుపు

స్త్రీ: (లోపలి నుంచి) మా పార్టీ వాయుపుల చరిత్రలు శ్రద్ధగా చదువుతూంటే, తిలుపు తియ్యమంటా వేమిటికీ? విభవనొడవ...పో...పో

వ్యక్తి: అబ్బ! ...చలిపణి కొత్తిం చెప్తోంది...తిలుపుతియ్యండి కొత్త... మా చదువుకు అడ్డురాకు.

పురుషుడు: (లోపలనుంచి) నువ్వు ప్రజాసేవకుడివేవా... అయితే వె, తిలుపు తీస్తాం...

వ్యక్తి: అ! నేను ప్రజాసేవకుడనే...తియ్యండి.

పు: (తిలుపుతీసి) అలా మా గొప్ప కింద వొకమూల...ఎవరు నువ్వు?... బిదేశ గూఢచారిలాగ వున్నావే!

వ్యక్తి: (నణుకుతూ) అమ్మమ్మా!.. చెవుతా...చూడి... యీ వూరు కొచ్చు లెండి...చూడి...

స్త్రీ: ఓరి బూర్జువా!... ఇంకో వూరైతే యిక్కడి కెందుకొచ్చావు? (తీవ్రంగా) పని, పాట, లేదుగే దేశం తిరగటం ధనికవర్గ లక్షణం అని తెలియదూ? పుట్టినప్పటి నుంచి వొకే వూళ్ళో, వొకే వుద్యోగంలో పడి వుండాలని తెలియదూ?

వ్యక్తి: చెప్పేది వినండి...కొత్త...

స్త్రీ (ఆవేశంతో) ఏమిటి వినేది? ఐక్యతా వ్యతిరేకీ! ప్రజాద్రోహీ!... పోనీ, మా పార్టీ పేపరు ఎప్పుడైనా చదివావా? యువకుల సంఘంలో పని చేస్తున్నావా? కనీసం 'విప్లవశక్తి' పత్రిక అమ్ముతున్నావా? మా పార్టీని గురించి నీ అభిప్రాయ మేమిటి?

వ్యక్తి: తుమించండి...అంతా వు ద్రేకంతో, పిచ్చి ఆవేశంతో మాట్లాడతా రెందుకు?

పు: విచ్చిన్న కారుడా! పార్టీ నియమావళి ప్రకారం, ఆదేశం ప్రకారం మాట్లాడుతున్నాం. అంతే... (వ్యక్తి నవ్వుతాడు)

స్త్రీ: ఓరి, అభివృద్ధి నిరోధకా! నవ్వుతా వెందుకు? అది జమిందారులు పెట్టుబడిదారుల లక్షణమని తెలియదూ?

వ్య: మీ రుపయోగించే పదజాలం చూస్తే 'విప్లవశక్తి' బట్టీపట్టినట్టుంది! ఇదేమిటీ!...గోడలమీద యిలా రాశారేం?...సంతానం కంటే సంఘద్రోహులుగా పరిగణించబడతారా? ఎంత మూర్ఖం!

స్త్రీ: ఓరి అమెరికా కొత్తా!...మా పార్టీనే నిందిస్తున్నావా? సంతానం అనవసరమని ప్రస్తుతం మా పార్టీ నిచ్చితంగా నిర్ధరించింది. దాన్ని బట్టే, మా ప్రభుత్వం అవధికారంగా సంఘంచేత బహిష్కరింప జేయటానికి నిశ్చయించింది. సంతానం కన్నవారికి రేషన్ కార్డు లివ్వరు. బజారులో కొన్నే అభ్యుదయ కామునులైన మా శ్రామిక జీవులు ఆ బూర్జువావిజంట్ల మొహాల మీద వుమ్మేస్తారు...! అవసరమైతే, ఎవరిచేతికి గడియారం లేదేం?

యువకుడు: అది పెట్టుబడిదారుల లక్ష్యం. శ్రమిక జీవులకందుకో! ప్రభుత్వం ప్రతి విధిచివర వొక వాల్ క్లాక్ వుంచిందిగా, దానికోసం చిన్నగది కట్టించి ప్రత్యేకంగా.

వ్యక్తి: అయితే మాత్రం వుంటే తప్పా...పరలెండి, గాని...ఎక్కడా గ్రామఫోను పాటలుగాని, రేడియో పాటలు గాని వినిపించవేం బజార్లో?

యువకుడు: సమిష్టి రేడియో వుందిగా, పార్కులో...ఎవైనా రికార్డు వినాలనివుంటే, రేడియో స్టేషనుకు గాని, పార్టీ సభ్యులకుగాని తెలియజేస్తే, సాయంత్రంపూట పెడతారు. ఇక ప్రత్యేకంగా గ్రామఫోనెందుకు, ప్రతివాడికీ?

వ్యక్తి: చంపేస్తున్నారు నన్ను... పోనీ, స్వంతికాళ్లెక్కడా కదపవేం?

యువకుడు: మా ఆఫీసులో పని చేసే పన్నెండు మందికి వొక సమిష్టి కారు యిచ్చింది ప్రభుత్వం. ఎవరికవసరమొస్తే వాళ్ళుపయోగించుకోవచ్చు. అందరికీ గాని, ఏ రెండు కుటుంబాలకో గాని, వొకేసారి అవసరమొస్తే, వంటనే పార్టీ నిర్ణయిస్తుంది. ఎవరి అవసరం ముఖ్యమో. అవసరమైతే వే కారుపయోగించేది.

వ్యక్తి: అవసరం కోసమేవా? రోజూ మీభార్యతో గాని, తలిదండ్రులతో గాని, స్నేహితులతో గాని, షికారు వెళ్లరూ, బీచికి, పార్కులకి?

యువకుడు: ఛ. ఛ: షికార్లే భార్యతో! భవవిహారం కొయాన్ని రేకెత్తిస్తుందని మూర్ఖ నిర్ణయించింది. అందుకని ఆటువంటి పిచ్చిపనులు చేయం. 'స్నేహితుల'ని ప్రత్యేకంగా వుండటానికి వీల్లేదు. ప్రజలంతా వొకరికొకరు స్నేహితులే, పార్టీ నియమావళి ప్రకారం.

వ్యక్తి: చాలా దివ్యంగావున్నాయి తమ సిద్ధాంతాలు, యిక చాలుగాని, కాస్త రైలెన్నింటలో చెప్పండి 'సమిష్టి వగరానికి.'

యువకుడు: నీమొదను ఆపలేమన్ చేయించాలి. రైలేమిటి, నీమొహం! ఎందుకు రైలు? కేవలం పరుగులరవాణాకోసమే గూడ్సురైళ్లు నడుస్తాయి. ప్రయాణాలు చేయటం, పెట్టుబడిదార్ల, వాళ్ల ఏజెంట్ల లక్షణం' అనిరైల్లో దూజలేదూ నువ్వు?

వ్యక్తి: మీరు మాస్తే, మానవజాతిని తిరిగి అవాది స్థితిలోకి తీసుకెడుతున్నట్టు తోస్తోంది. ఇది మనుష్యులు నివసించే దేశం కాదనుకుంటా. ఇది వొక జీవన్మృతుల శ్మశానం (అని పుర్రకంతో అని వెళిపోతాడు).

యువకుడు: ఓరి, అమెరికా ఏజంటా! నీపని పట్టిస్తాయిప్పుడే, "ప్రజాపోలీస్", "ప్రజాపోలీస్", 'పట్టుకోండి, పట్టుకోండి', అమెరికా ఏజంటు యిదుగో, పట్టుకోండి, పట్టుకోండి" (అని అరుస్తూ వ్యక్తిని వెంబడిస్తాడు. ప్రజలు, ప్రజాపోలీసులు తుపాకులు కొలుస్తూ పరుగెత్తుతూ వుంటారు వ్యక్తి వెంబడి. తుపాకుల ధ్వని.]

అజ్ఞానం

శ్రీ రావెళ్ల హనుమంతరావు

పెరుగుతూన్న కొద్దీ భార్యా కమలం అందవిహీనురాలు గాను బలహీనురాలు గాను తయారవుతోంది.

కమలం చదువుకున్నది గూడా సామాన్యపు చదువే అయినా! అన్ని విధాలా మోహనరావుకు అనుకూలవతి అయిన భార్యగానే పేరు దెచ్చుకొంది. ఇరుగు పొరుగుల వారితో ఎలాంటి పేచీలేకుండగా కలసిమెలసి వుండడం. పున్న దానిలో సంసారాన్ని గుట్టుగా జరుపుకోవడం అన్ని విధాలా ఉత్తమస్త్రీయని-గుణవతియని పేరును దెచ్చుకొంది.

పిల్లల సంఖ్య పెరుగుతూండడం వలన ఆమె పూర్తిగా బలహీనురాలైంది. నల్లబడిపోయింది గూడాను. పెళ్లినాడుజూసి, తిరిగి ఇప్పుడు జూసినవారెవ్వరు ఆమెను ఏమాత్రం గూడా అవవాలు పట్టలేక పోతూన్నారు. చిన్న చిన్న సంసారాల్లో తి నేందుకు అనుభవం తక్కువ. పిల్లలెక్కువ అయినప్పుడు ఈ మాత్రం తప్పకుండగా జరుగుతూనే వుంటుంది.

పిల్లలు ఎక్కువ గావడం-కమలం అందవిహీనురాలుగాను, బలహీనురాలుగాను తయారుగావడం-గృహంలో అర్థిరంగా ఖర్చులు అధికం గావడం వీటన్నింటినీ మోహనరావు జాగ్రత్తగానే పరిశీలించుతున్నాడు. ఇంటిచాకిరీ చేసుకోవడం పిల్లలకు నీళ్లూ-పాలూ జాగుకోవడం కార్యక్రమాలతో నిముషంగూడా తీరుబడి లేకుండగా కమల పడుతూన్న బాధలు అతన్ని కకావికలు గావించుతున్నాయి. ప్రతినిత్యమూ ఇలాంటి సంఘటనలనేకం జరుగుతూండడంతో మోహనరావుకు రకరకాల ఆలోచనలు గల్గుతూన్నాయి.

జరిగింది మేమో జరిగిపోయింది ఇకముందైనా పిల్లలు పుట్టకుండగా జేసుకోవాలనేదే అతని ప్రధానమైన ఆలోచన. దీనికి మార్గాలన్వేషించడం కొరకు కృషి ప్రారంభించాడు. ఏ విధానంద్వారా సంతానం గలుగకుండగా జేసుకోవచ్చును? తీరుబడి వున్నప్పుడల్లా యీ విషయాన్ని గురించి ఆలోచించుతూనే వుండేవాడు. అప్పుడప్పుడు కమలతో సంప్రదించేవాడు గూడాను. అడిగితే ఆమె ఏమి చెప్పగల్గుతుంది. మీ ఇష్టం అన్నీ మీరే ఆలోచించమని జవాబు చెప్పేది.

సంతానం గలుగకుండగా జేసుకొనేందుకు కృత్రిమ విధానాలవలంబించే దానికంటే! మహాత్మాగాంధీగారు చెప్పినట్లు సంతానం అవసరం లేదనుకున్నప్పుడు బ్రహ్మచర్యం ఉత్తమ మనుకున్నాడు. ఈ విధానాన్ని అవలంబించితే తన గృహంలో నున్న సంతానం పెరుగుదల అనేక్లిష్ట సమస్య పరిష్కారమై పోవడమే గాక మహాత్మాగాంధీకి నిజమైన శిష్యుడుగా వెలుగొందివచ్చునని గూడా మోహనరావు ఆలోచించుకొన్నాడు.

రెండు విధాలా ఫలితాన్నిచ్చేట్లుగాను, సూక్ష్మంలో మోక్షం గల్గేట్లుగాను, సంతానాభివృద్ధి సమస్య తీరిపోయేట్లుగానూ ఆలోచించగల శక్తి గల్గినందులకు తనను తానే లోతుగా తెగపొగుడుకున్నాడు. ఇంతితే

(6-వ పేజీ చూడుము)

మానవనిభవిష్యత్

శ్రీ టి. యన్. సప్రూ

(గత సంచిక తరువాయి)

ప్రస్తుతం, ప్రపంచం, రెండు కూటాలుగా విడిపోయి వుంది-రష్యా కూటమి, పశ్చిమరాజ్యాల కూటమి. ఈ రెండు కూటములూ పరస్పర విరుద్ధములైన అభిప్రాయాలతో నడుస్తున్నయ్. కమ్యూనిజంలో వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యానికి తావులేదు. వ్యక్తిగతి ఆస్తులుగాని, పోటీ వ్యాపారంగాని వుండకూడదు. ఒకేఒక ఆర్థిక విధానం గల వర్గరహిత సమాజమై వుండాలి; ఉత్పత్తులూ, పంపకంకూడా ప్రభుత్వం స్వయంగా నిర్వహించాలి; వ్యక్తియొక్క ప్రయోజనాలూ, ప్రభుత్వం యొక్క ప్రయోజనాలూ ఒకటే కావటంచేత, ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా ప్రతిపక్షముంటూ వుండనక్కర్లేదంటున్నారు. అల్లాంటి సమాజం యేర్పడాలంటే, ప్రపంచ విప్లవం ద్వారా యేర్పడాలనిపిస్తేగాని మరొక విధానంద్వారా యేర్పాటుచేయటానికి వీల్లేదని కమ్యూనిస్టుల వాదం. మార్క్సోఅధిరాత్యీయ క్రమంద వడిచేటటువంటి అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం యేర్పాటయితే తేలిప్పు ప్రపంచానికి శాంతి లభించదని వారి అభిప్రాయం. దీనినిబట్టి ప్రభుత్వ ప్రయోజనం పరమ లక్ష్యంగా ప్రతివ్యక్తీ వ్యవహరించాలి.

పశ్చిమరాజ్యాల వైఖరి యింగుకు సాంతం వ్యతిరేకంగావుంది. వ్యక్తిగతి స్వాతంత్ర్యంద్వారా సే, ఆర్థిక సామాజిక సమానత్వాలను సాధించగలమని విశ్వసించుతున్నారు.

ఈ "వ్యక్తిత్వం" అనే పదానికిగల అర్థం, పోమలిజంయొక్క ప్రభావం వల్ల అనేక మార్పులు పొందింది. 19వ శతాబ్దంలో మిల్ వ్యక్తుల చర్యలను, ఇతరులకు ప్రమేయం లేనివి, ఇతరుల ప్రమేయం కలవి, అని రెండుగా విభజించాడు. ప్రభుత్వం గనుక వ్యక్తిగతి వ్యవహారంలో వీలైనంత తక్కువ జోక్యం కల్పించుకోగలిగితే, వ్యక్తులకు యెక్కువ సుఖంగా వుంటుంద" ని అభిప్రాయపడ్డాడు. వ్యక్తికి తనఆస్తి తనఅనుభవించే అధికారంవుండాలి; తన అభిప్రాయాలను తానువెల్లడించే స్వాతంత్ర్యం వుండాలి. తనిష్టమువచ్చినట్టు తానుచరించే స్వాతంత్ర్యం ఉండాలి.

హెర్బర్టు స్పెన్సర్ ఇంకొకమెట్టు ముందుకుపోయి, డార్విన్ పరిణామవాదాన్ని పురస్కరించుకుని, జీవితపరిణామానికి సంబంధించిన మరికొన్ని అభిప్రాయాలను కూడా చొప్పించాడు. ఆయన పరస్పర విరుద్ధములైన రెండు అభిప్రాయాలను వెల్లడించాడు. ప్రభుత్వం మానవపరిణామాన్ని అరికట్టుతుందని ఒకవేపున వాదుతూ, దానికి వ్యతిరేకంగా, మానవసంఘానికి సమష్టిస్వభావం వుంద నేభావాన్ని ఆమోదించాడు. అంతేగాదు, ఆసమిష్టి సమాజంలో ఎవరికైనా తమభాధ్యతను తాము సక్రమంగా నిర్వహించలేని వారుంటే, సమిష్టి శ్రేయస్సుకోసం అలాంటివారిని తుడిచిపెయ్యాలన్నాడు. బలవంతులు అలాంటి బలహీనులను పరిహరించి పోషించవలసిన బాధ్యతే యేమీ లేదన్నాడు. జీవనసంగ్రామంలో అలాంటివారంతా నశించిపోతే నేగాని మానవాభివృద్ధి సిద్ధించదనిఆయన విశ్వాసం. అందుచేతనే ఆయన ప్రభుత్వం బీదలకు చేస్తూవుండే పనులను బీదల సమష్టిప్రయత్నాలనూ ఖండించాడు. ఇది బహుశ్యూర్యమైన వ్యక్తిత్వవాదంగనుక సాంఘికదృష్టిగల ప్రజలు ఆమోదాన్ని పొందలేకపోయింది. ఈ వాదం బలవంతులు బలహీనుల్ని పీడించటానికి బాగాపనికివస్తుంది. ముఖ్యంగా ఆర్థికరంగంలో ఇది అనేక పరమకిరాతకపరిణామాలకు దారితీస్తుంది.

తొంతొం, మరొక అవకతవకసిద్ధాంతాన్ని: 'మానవులలో స్వాభిలాష స్వతసిద్ధం గనక ప్రభుత్వం, ఎలాంటి జోక్యమూ కలుగచేసుకోకుండా ఇష్టం వచ్చినట్టు వ్యవహరించ నియ్యాలి' అంటూలేవదీసి, నేటి ఆర్థికదుస్థితుల కన్నిటికీ కారణభూతుడయ్యాడు. ఈ కారణాలవల్ల, నాయకత్వంలో వున్నవారు ఏవిధమైన అదుపూ, ఆజ్ఞాలేకుండా యిష్టంవచ్చినట్టు పరస్పరం పోరాడుకుని యేవో నిర్ణయాలకు వస్తే ప్రజలువాటిని శిరసావహించగల స్థితి తప్పింది. ఇందు చేతనే స్వేచ్ఛావ్యాపార సిద్ధాంతం అపజయాన్ని పొంది అనేక రకాల సోషలిస్టుసిద్ధాంతాలు ప్రభవించినై.

పరిస్థితుల దృష్ట్యానే కొత్తరకం వ్యక్తిత్వవాదం బయలుదేరింది. ఈ అధునాతన వ్యక్తిత్వ వాదానికి ప్రాచీన వ్యక్తిత్వవాదానికి ప్రధాన ప్రాతిపదికలోనే తేడావుంది. ప్రాచీనవాదం వ్యక్తిని ప్రాథమికాంకంగా పరిగణించుతుంది. అధునాతనవాదం, రాజకీయాలకు సంబంధించి నంతవరకూ వర్గాన్ని ప్రాథమికాంకంగా పరగణించాలంటుంది. ఈ అధునాతనవాదం ప్రబలటానికి రెండు కారణాలు ఉన్నయ్. ప్రాచీనవాదం (1) యజమానుల ఆర్థిక పీడననుంచి వ్యక్తులను రక్షించలేకపోవటం. (2) అధికసంఖ్యాకుల పోటువల్ల ఏర్పడిన ప్రభుత్వాలవత్తిడినుంచి అల్పసంఖ్యాకులైన వ్యక్తులను రక్షించలేకపోవటం.

'మానవజాతికి సామాజిక జీవితాభిలాష సహజం గా వుంది. ఆర్థిక ప్రయోజనాభిలాషకూ ఇందుకు దోహదంగా వుంది. ఇది జాతీయ, సైనికరంగ కుంచితావధులనన్నిటినీ ఛేదించుకుని ఏకైక మానవ సంఘంగా పరిణమించగల అవకాశాలుకూడా వున్నయ్' అన్నాడు వార్మక్ ఎంజల్. 'పరస్పరం పోటీ పడుతూన్న ప్రభుత్వాలు ఉన్న సమస్యల కన్నిటికి తిప్పడం కారణాలు కల్పించి ప్రజలలో విషప్రచారాలు చేస్తున్నారు. ఆనారోగ్యకరమైన జాతి విద్వేషాలను రెచ్చగొట్టి కలహాలు పెంచుతున్నారు' అన్నాడు. మాక్స్లుగా చెప్పాలంటే: ఒక అంతర్జాతీయ మహాసామ్రాజ్యం ఏర్పడి దాల్లో ఈ జాతీయ ప్రభుత్వాలన్నీ విలీనమైపోయే రుదినంకోసం ఆయన యెదురుచూస్తున్నాడు.

"దిగ్రేట్ సొసైటీ" అనే గ్రంథంలో వాలెస్ మరొక యథార్థమైన వాక్యం వ్రాశారు:

'ఉత్పత్తి వ్యవస్థ ప్రభుత్వాయత్తమైనంతేమాత్రంచేత, ప్రజలకు ఆర్థిక సమానత్వం సిద్ధించదు. ఆ ప్రభుత్వంలోనివారు ప్రజలకు పరిధైన ప్రాతినిధ్యం వహించగలవారై వుండాలి."

పార్లమెంటరీ విధానంలో ప్రభుత్వం యేర్పడటం అసంభవమని ఆయన అభిప్రాయం. ప్రభుత్వ ఆజమాయిషీలోనూ, ప్రభుత్వయంత్రాంగంద్వారానూ ప్రాంతీయ నియోజకవర్గాల ప్రాతిపదికమీద జరిగే ఎన్నికలవల్ల పరిధైన ప్రజా ప్రతినిధులు అధికారంలోకి రావటం అసంభవమని ఆయన అభిప్రాయం. అనేక విషప్రచారాలు కారణంగా ప్రజలు పరిధైన వ్యక్తులను ఎన్నుకోలేక పోతున్నారు. ఈ దుస్థితి అధిగమించటానికి ఆయన ఒక సూచన చేశారు: ప్రాంతీయ నియోజకవర్గాల ప్రాతిపదికమీద యేర్పడ్డ దేశపు సభే వుంటూ, స్త్రీ తిపరి నియోజకవర్గాల ప్రాతిపదికద్వారా ఎన్నికైన యొకసభ వుండాలన్నాడు. ఇది గాక ఆయన మరొక ప్రతిపాదనకూడా చేశాడు: ఆయా కార్యక్రమాలు నిర్వహించటానికి ప్రాంతీయ పద్ధతిని ఎన్నికైన స్థానిక మండలులుండాలనీ, వాటిలోఆయా వృత్తి సంఘాలవల్ల నియమితులైన సభ్యులు కొందరుండాలనీ సూచించాడు. ఈ ప్రతిపాదనలను పరిశీలించితే, అధికసంఖ్యాక పరిపాలన వల్ల కలుగుతున్న కీరాతాల నుంచి, వ్యక్తిని రక్షించటం ఆయన పరమావయమైనట్టు కనుపించుతుంది. ప్రభుత్వంవల్ల వచ్చే వత్తిడికంటే అధికసంఖ్యాక నిరంకుశం భయంకరమైనదని ఆయన అభిప్రాయం.

ఈ సిద్ధాంతాలన్నీ వ్యక్తిరక్షణ ప్రధానాశయంగా పెంపొందినవే. నేటి శ్రేయోరాజ్య భావం ఈ అభిప్రాయాలన్నిటిని లయించుకున్న సమగ్ర పరిణామమే. దీన్నిబట్టి ఆర్థిక వ్యాపారరంగాలలో ప్రభుత్వజోక్యం వుండరాదనేది వాటి వ్యర్థవాదమని తేలిపోతోంది. అలాంటి ప్రయత్నాలేవీ కొనసాగేవి కావు. మానవజాతి ఆర్థికంగా అనేక కష్టనష్టాలను ఓర్చి విసికి వేసారివుంది. రాజకీయవేత్తలూ, వైజ్ఞానిక వేత్తలు కలిగించిన వైతన్యంతో ఆవేశపరులై వున్నారు; ఏదోరకంగా ముందడుగు వేయవలసిన తప్పనిసరి పరిస్థితి యేర్పడివుంది.

మానవుడు సైతికంగా పైకిరాలేనంతవరకు సుఖాస్పదమైన సమాజం యేర్పడటం అసంభవం. ఈపరిస్థితిలో పెట్టుబడి విధానానికీ, సోషలిస్టు సిద్ధాంతానికీ మధ్యేమార్గం మహాత్ముడు సూచించిన ఆర్థికవిధానం, ప్రపంచానికి చుట్టుకున్న ఆర్థికమైన యీతిబాధలు తొలగించటానికి అనువుగా వుంది. యంత్రాలు పనికిరావనే విషయంలో ఆయనతో మనం ఏకీభవించలేక పోయినా, ఆయన సూచించిన రెండు అభిప్రాయములు గమనార్హములుగా వున్నయ్.

(1) ఆర్థికరంగంలో కార్మికులు, పెట్టుబడి రెండు సమాన ప్రాధాన్యతి గలవి.

(2) యుక్తమైన అవధిని ప్రైవేటు పెట్టుబడిదార్లుండాలి. ఈ రెండు వ్యాఖ్యానాలను ప్రపంచం గుర్తించవలసి వుంటుంది.

పోమలిజం జయాపజయాలు మానవుని సైతికస్తోమతిమీద ఆధారపడి వున్నయ్. మంచితనంవుంటే, తన పొలాలు తాను చూసుకోకుండా నలుగురితో కలిసి పనిచేసే యితరులకు తోడ్పడగలుగుతాడు. దుష్టుడైతే సోషలిస్టు వ్యవస్థ భగ్నమై పోగూడుకుంటుంది. మనలో అజ్ఞానం ప్రబలితే, మనం తిరిగి సర్వనాశనం చేసేసుకుంటాం. లేదా వెనక్కు అంధకారంలో మృగస్వభావంలోకి నడుస్తాం.

సోషలిజం ఒక మతం, ఒక సంస్కృతి అది పెరిగి పెంపొందటానికి వ్యవధి అవసరం. బలవంతుల సోషలిస్టు వ్యవస్థను ప్రపంచంలోనుండి రద్దులచినవారు అంయవల్ల కలిగే పాశకభావాలకు గమనించవలసి వుంటుంది. అందుకు తగిన విజ్ఞానసంపద లేని ప్రజలకు ఈ వ్యవస్థను రుద్దితే, ఉన్న చిక్కులగాక అనేక యితర సమస్యలు సంప్రాప్తించుతై. ప్రపంచ ప్రభుత్వాన్ని నెలకొల్పి, దాని అధిపత్యంలో ప్రపంచాని కంతటికీ ఒకే ఒక సమ ఆర్థిక విధానం నిర్మించగల మనుకోవటం వ్యర్థప్రయత్నం కాని, శక్తిమైన మానవసమాజాన్ని నిర్మించటానికి మనం తీవ్రంగా కృషి చెయ్యాలి.

ఇలాంటి సమాజసిద్ధికి ఆశాశిఖరాయిప్పుడు ఐక్యరాజ్యసమితి కనుపించుతోంది. ఇది ఏ నిర్మయాన్నీ బలయుతంగా అమలుజరపలేని బలహీనమైన సంస్థకావచ్చు. కాని విభిన్న దృక్పథాలు కల వివిధ దేశాలు పరస్పరం ఒకరి నొకరు అవగతం చేసుకోవటానికి వీలైన రంగంగా వుంది. రాజకీయ పత్రికలు తెగించి తిప్పుతోన్న కొక్కగల అవకాశం చాలావరకు తగ్గిపోయింది. మానవ జీవితం, అభివృద్ధి క్రమంలో యెడతెగని నిరంతర పరిణామం అచిరకాలంలోనే సుఖాస్పదమైన ప్రపంచాన్ని నిర్మించుకోగలమని ఆశించుదాం.

—మాడరన్ రివ్యూ.

ఆంధ్రపత్రిక

నందన ఉగాది సంచిక

శ్రీయుతులు, వేలూరి శివరామశాస్త్రిగారు, నేలటూరి వెంకటరమణయ్యగారు, మల్లంపల్లి సోమశేఖరశర్మగారు, నిడదవోలు వెంకటరావుగారు, కుంచారి ఈశ్వరదత్తుగారు, ఎం. ఎన్. రాయ్‌గారు, మొదలగు సుప్రసిద్ధ రచయితల అమూల్యవ్యాసములు, ప్రశస్తమైన కథలు, నవీన చిత్రకారుల ఉత్తమ త్రివర్ణచిత్రములు, తదితర ఛాయాచిత్రములు కలిగి నూరేళ్ళనాటి తెలుగు సాంప్రదాయపు ముఖచిత్రముతో నంచిక సర్వాంగ సుందరముగ వెలువడుచున్నది. నందన సంవత్సర పంచాంగముతో నంచిక డెమ్మి క్వార్టర్ సైజులో 250 పుటలు మించిఉన్నది.

వెల రు. 2 లు మాత్రమే

మీ సమీపమున గల 'ఆంధ్రపత్రిక' ఏజంటువద్దగాని మాకు గానివ్రాసి వెంటనే మీ ప్రతిని రిజర్వుచేసికొనండి.

పోస్టుద్వారా పంపుటకు ప్యాకింగు, పోస్టేజీలకు అ. 9 లు. అదనము.

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక.

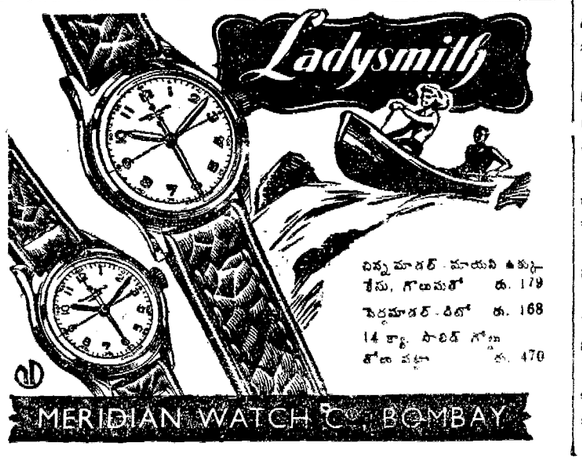

చిన్న మాడల్ - మాయని తుక్కు రేను, గొలుసుతో రు. 179
పెద్దమాడల్ - దీనితో రు. 168
14 క్యా. సాలిడ్ గోల్డు తోలు పట్టా రు. 470

ఇండియన్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్

హెడ్ఆఫీసులోను బ్యాంకు బ్రాంచీలలోను ఇవ్వబడు సీజన్ డిపాజిట్లు మూడు నుండి ఆరునెలలవరకు రు 5,000/-లు అంతకు పైమొత్తములు దినవారీ వడ్డీరేట్లకు తీసుకొనబడును.

3 & 4 నెలలకు	నం. 1-కి 2½%
5 నెలలకు	,, 2¾%
6 నెలలకు	,, 3%

(అట్టి డిపాజిట్లు 1952 సెప్టెంబరు 30-వ తేదీ తరువాతి నిలవయుండనీయబడవు.)

(బోర్డువారి అనుమతిని)

ఎన్. గోపాలఅయ్యర్,
కార్యదర్శి

రు. 1-14-0 లు మాత్రమే పెట్టుబడి పెట్టి రు. 1024/-లు సంపాదించండి

వివరములకు వ్రాయండి:

ఇండియన్ నేషనల్ పాలిసీ కంపెనీ
(Money Circulating Scheme)

పో. బా. నం. 889 జి. పి. ఓ. కలకత్తా 1,
స్థాపితము — 1935

ఇండియాలో ఇటువంటి కంపెనీలలో ఇదే మొదటిది. స్థాపింపబడినప్పటినుండీ ఈ కంపెనీ ఎక్కువపేరు ప్రఖ్యాతులతో ప్రజలకు సేవ చేయుచున్నది.

ది సింగరేణి కొలియరీస్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

మా భాగాదార్లకు తెలియజేయునిమిత్తము ది. 1-4-52 మొదలు, పిట్ వద్ద రైల్వే వయిటు, సెస్సులు చేరకుండను. బ్రోకరేజి ఛార్జీలు చేరియును. మా వివిధమైన గ్రేడ్ల రాతిసలొగ్గు ధరలు దిగువ వివరించుచున్నాము.

కాండ్ మరియు సెపరేటర్ నట్‌కోల్	టన్ను 1-కి	ఐజి.	రు.	22-14-0
చితుక గొట్టబడిన కాండ్‌కోల్	,,	,,	,,	28-6-0
రన్ ఆఫ్ మైన్‌కోల్	,,	,,	,,	22-6-0
నం. 2 కోల్	,,	,,	,,	21-14-0
నట్‌కోల్	,,	,,	,,	21-6-0
బ్లాక్‌కోల్	,,	,,	,,	20-14-0

మా సరఫరాలు ముందుగా డబ్బు చెల్లించుట:

భాగాదార్లు మాకు ముందుగా చెల్లించుటకుబదులు డెల్ క్రెడెరి (Del Credere) ఏజంటుయొక్క నర్వీసులను పొందదలచినచో. వారు వారి డెల్ క్రెడెరి ఏజంటుకు టన్ను 1-కి రు.1/- మించకుండ సూర్చార్జ్‌ను అదనముగ చెల్లించవలసి యుండును.

ప్రభుత్వమునకు సవ్వయి ఇవ్వవలసిన సరఫరాలమేదనే సాగించుచుండెదము.

ది సింగరేణి కొలియరీస్ కంపెనీ లిమిటెడ్,
ఇండస్ట్రియల్ ట్రస్టుభవనము, కు గాను, తిరపుపు,
ఆర్. ద్వారకా సెక్‌షాద్,
కార్యదర్శి.

కాశ్మీర్
అన్నిరకములకు రియోటు ప్రైసులు
గిరిజా & కో. రాజమండ్రి

సోదరులు వారి
సోదరీ సంస్థ